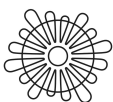

Izvedbeni plan nastave (syllabus¹)

Sastavnica	Odjel za sociologiju				akad. god.	2025./2026.	
Naziv kolegija	Makrosociološke teorije				ECTS	5	
Naziv studija	Diplomski studij sociologije						
Razina studija	☐ preddiplomski		☒ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski
Godina studija	☐ 1.		☐ 2.		☐ 3.		☒ 4.
Semestar	☒ zimski ☐ ljetni		☒ I.		☐ II.		☐ III.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij		☐ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije ☐ DA ☒ NE
Opterećenje	30	P	15	S	V		Mrežne stranice kolegija ☒ DA ☐ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Predavanja: utorkom od 14:00 do 16:00 (SEP, 004) Seminari: srijedom od 12:00 do 14:00 (SEP, 007)				Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski
Početak nastave	7.10.2025.				Završetak nastave		20.1.2026.
Preduvjeti za upis	Nema						
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Željka Tonković						
E-mail	zeljka.tonkovic@unizd.hr				Konzultacije	Utorkom, od 11 do 12h, ured 118, uz prethodnu najavu elektroničkom poštom	
Izvođač kolegija							
E-mail					Konzultacije		
Suradnici na kolegiju	Luka Antonina, mag. soc.						
E-mail	lantonina@unizd.hr				Konzultacije	Srijedom, od 10 do 12 h, ured 118, uz prethodnu najavu elektroničkom poštom	
Suradnici na kolegiju							
E-mail					Konzultacije		
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja ☐ samostalni zadaci		☒ seminari i radionice ☐ multimedija i mreža		☐ vježbe ☐ laboratorij		☐ obrazovanje na daljinu ☐ mentorski rad ☐ terenska nastava ☐ ostalo
Ishodi učenja kolegija	1. Opisati, objasniti i vrednovati različite makrosociološke pristupe, s posebnim fokusom na teorije društvene stratifikacije, klase i nejednakosti. 2. Primijeniti koncepte različitih makrosocioloških teorija u analizi suvremenih društvenih fenomena. 3. S prethodno stečenim instrumentalnim kompetencijama argumentirano raspravljati i primjenjivati pojedine makroteorijske koncepte na satovima seminarske nastave i na predavanjima, uz razumijevanje i uvažavanje tuđih argumenata (interpersonalne kompetencije). 4. Razviti apstraktna kreativna razmišljanja koja će im pomoći u samostalnim teorijskim istraživanjima i prezentirati samostalno savladano gradivo i vlastite spoznaje. 5. Steći sposobnost samostalnog pisanja seminarskog rada u formi znanstvenog rada na temelju obrađene literature.						
Ishodi učenja na razini programa	- Identificirati i opisati kompleksne društvene fenomene; - Razlikovati i usporediti sociološke teorije; - Samostalno izraditi pregledni rad i prethodno priopćenje; - Kritički prosuđivati društvene fenomene i formulirati sudove o njima;						

¹ Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

		- Osmisliti i organizirati javnu prezentaciju na odabranu temu; - Uspješno komunicirati s kolegama i kolegicama; - Valorizirati stručnu literaturu na hrvatskom i stranom jeziku.			
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☒ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar
	☐ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☐ ostalo:	
Uvjeti pristupanja ispitu	Uvjeti za dobivanje potpisa su sljedeći: redovito pohađanje nastave, sudjelovanje na diskusijskom satu te na vrijeme predani i pozitivno ocijenjeni seminarski rad (pismeno i usmeno). Na prvom diskusijskom satu svi studenti/ce ukrajno izložu koncept seminarskog rada koji u cjelovitom obliku moraju predati do određenog zadanog datuma u ispitnom roku u veljači. Priprema za seminarsku nastavu uključuje čitanje seminarske literature i vođenje bilješki. Očekuje se da svi studenti redovito čitaju seminarsku literaturu i samostalno istražuju dodatnu literaturu koja je potrebna za pripremu seminarskog rada. UPUTE ZA PISANJE SEMINARSKOG RADA Svi studenti/ce pripremaju i predaju jedan seminarski rad u kojemu pokazuju sposobnost samostalnog postavljanja problema i adekvatnog korištenja literature i znanja u razradi i argumentaciji. Temeljem samostalnog pretraživanja literature i drugih izvora, postavlja se problem ili teza te se razrađuje argumentacija iz perspektive makrosocioloških teorija društvene stratifikacije, klase i nejednakosti. Pisane radove se piše primjerenim akademskim stilom na sljedeći način: ☒ Veličina slova (font): 12 ☒ Times New Roman ☒ Poravnanje s obje strane (justify) ☒ Prored 1.5 ☒ Opseg seminarskog rada: 3000 – 4000 riječi ☒ Naslovna stranica (ne ulazi u zadani opseg, a sadrži ime i prezime studenta/ice, akademsku godinu, kolegij, naslov, datum) ☒ Popis literature (ne ulazi u zadanu dužinu)				
Ispitni rokovi	☒ zimski ispitni rok		☐ ljetni ispitni rok		☐ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova	3.2.2026.				Po potrebi.
Opis kolegija	Kolegij se bavi klasičnim i suvremenim sociološkim teorijama kojima su u središtu interesa društvena stratifikacija, klase i nejednakosti.				
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	PREDAVANJA: - Uvod u kolegij. 7.10.2025. - Klasa, stratifikacija, nejednakost: teorijska polazišta i pregled područja. 14.10.2025. - Klasične i moderne teorije klase i stratifikacije. 21.10. 2025. - Suvremene teorije klase i stratifikacije (1. dio). 28.10.2025. - Klasno strukturiranje hrvatskog društva (1. dio). 4.11.2025. - Klasno strukturiranje hrvatskog društva (2. dio). 11.11.2025. - Društvene nejednakosti u globalnom kontekstu. 25.11.2025. - Elite: pregled teorija i istraživanja. 2.12.2025. - Intersekcionalnost: rod, rasa i klasa u kontekstu višestrukih nejednakosti. 9.12.2025. - Prvi diskusijski sat. 16.12.2025. - Kulturni kapital, kulturna potrošnja i raslojavanje. 23.12.2025. - Teorije društvenih pokreta. 13.1.2026. - Rekapitulacija kolegija. 20.1.2026. SEMINARI Datum. 8.10.2025. – Dogovor oko seminarske nastave, podjela seminarskih tema.				

	Datum: 15.10.2025. – Cepić, D., Doolan, K. (2018). Prikaz suvremenih socioloških istraživanja društvenih klasa: teme, teorije i metode. <i>Revija za sociologiju</i>, 48(2): 239–265. Datum: 22.10.2025. – Mills, C. W. (2013). <i>Moć, politika i ljudi</i>. Novi Sad: Mediterran Publishing, str. 323–341. Datum: 29. 10. 2025. – Bourdieu, P. (2011). <i>Distinkcija. Društvena kritika suđenja</i>. Zagreb: Biblioteka Antibarbarus., str. 99–117. Datum: 5.11.2025. – Huguée, C., Penissat E. i Spire, A. <i>Social Class in Europe: New Inequalities in the Old World</i>. London, New York: Verso, str. 15–54. Datum: 12. 11. 2025. – Le Normand, B. (2016). The gastarbajteri as a transnational Yugoslav working class. U: Archer, R., Duda, I., Stubbs, P. <i>Social Inequalities and Discontent in Yugoslav Socialism</i>. New York/London: Routledge, str. 38–57. Datum: 19.11.2025. – Burić, I. (2024). <i>Sociologija hrvatskog društva</i>. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, str. 107–136. Datum: 26.11.2025.– Burić, I. (2024). <i>Sociologija hrvatskog društva</i>. Zagreb: Naklada Jesenski i Turk, Hrvatsko sociološko društvo, str. 137–151, 187–211. Datum: 3.12.2025. – Milanović, B. (2017). <i>Dobitnici i gubitnici. Kratka i osebjuna povijest globalne nejednakosti</i>. Zagreb: TIM Press, str. 173.–188., 195.–210. Datum: 10.12.2025. Piketty, T. (2014). <i>Kapital u 21. stoljeću</i>. Zagreb: Profil, str. 267–304. Datum: 17.12.2025. Savage, M. i sur. (2018). „The anatomy of the British economic 'elite'“. U: Korsnes, O. i dr. (ur.) <i>New Directions in Elite Studies</i>. London/New York: Routledge, str. 150–174. Datum: 7.1.1026. Henderson, D., Tickamy, A. (2009). „Race, Class, Culture, and Gender“. U: Thornton Dill, B., Zambrana, R. D. (ur.) <i>Emerging Intersections: Race, Class and Gender in Theory, Policy and Practice</i>. New Brunswick, New Jersey, London: Rutgers University Press, str. 50–68. Datum: 14.1.2026. – Castells, M. (2015). <i>Network of Outrage and Hope. Social Movements in the Internet Age</i>. Cambridge: Polity Press, str. 159–201.
Obvezna literatura	Seminarska literatura i blješke s predavanja. Samostalno istraživanje dodatne literature, sukladno odabranoj temi.
Dodatna literatura	Doolan, K., Tonković, Ž. (2021). Convergences and divergences of a Bourdieusian and occupation-based approach to social class: evidence from Croatia. <i>European Societies</i>, 23 (5): 590–621. Grusky, D., Szelenyi, S. (2018). <i>The Inequality Reader. Contemporary and Foundational Readings in Race, Class, and Gender</i>. New York: Routledge. Grusky, D. (ur.) (2008). <i>Social stratification. Class, race and gender in sociological perspective</i>. Philadelphia: Westview Press. Hill Collins, P. (2019). <i>Intersectionality as Critical Social Theory</i>. Durham: Duke University Press. Hugree, C., Penissat, E., Spire, A. (2020). <i>Social class in Europe. New Inequalities in the Old World</i>. London, New York: Verso. Savage, M. i sur. (2013). A new model of social class? Findings from the BBC's great British class survey experiment. <i>Sociology</i> 47 (2): 219–250. Wright, E. O. (2005). <i>Approaches to class analysis</i>. Cambridge: Cambridge University Press.

Mrežni izvori						
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit					
	☐ završni pismeni ispit		☐ završni usmeni ispit		☒ pismeni i usmeni završni ispit	
	☐ samo kolokvij/zadaće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☒ seminarski rad	☐ seminarski rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	60 % seminarski rad 20 % diskusijski sat i obrana rada 20 % sudjelovanja na seminarima					
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	<60%		% nedovoljan (1)			
	60-70%		% dovoljan (2)			
	70-80%		% dobar (3)			
	80-90%		% vrlo dobar (4)			
	90-100%		% izvrstan (5)			
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo					
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...] Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povredu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na: - razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijeком dopušteno; - razne oblike krivotvorenja kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i nazočnost ispitima u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvorenje rezultata ispita“. Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <u>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</u>. U elektroničkoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom. U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi. /izbrisati po potrebi/					